

Nepaskandinamas Žiemelis reinkarnuojasi Varšuvos biržoje

Aušra RADZEVIČIŪTĖ

Varšuvos vertybinių popierių birža, viena didžiausių Rytų ir Vidurio Europoje, pamažu ima dominti ir Lietuvos bendroves. Pirmasis ir kol kas vienintelis verslininkas, nusprendęs šalyje kaimynėje ieškoti kapitalo, yra Gediminas Žiemelis – šį pavasarį Varšuvos biržoje debiutavo bendrovė „Avia Solutions Group“, antruoju bandymu išplatinusi visas pirminio viešo akcijų siūlymo (angl. *initial public offering*, IPO) akcijas, o antrąją bendrovę Lenkijos biržoje planuoja tapti „Agrowill Group“. Kitos lietuviškos bendrovės kol kas viešai neskelbia apie savo ketinimus debiutuoti Lenkijoje: vienoms tai per didelis kšnis, kitos tiesiog neturi intereso pritraukti kapitalo – pagal visas lietuviškas tradicijas joms birža nereikalinga.

PRAĖJUSIŲ METŲ GRUODŽIO pradžioje *vz.lt* pranešė, kad orlaivių priežiūros ir užsakovų skrydžių bendrovė „Avia Solutions Group“ („ASG“) nusprendė sustabdyti pirminį viešą akcijų siūlymą, nes investuotojų už akciją siūloma kaina pasirodė per maža.

Tuomet G. Žiemelis pareiškė, kad pirminis viešas siūlymas laikinai sustabdytas todėl, kad bendrovės akcijos vertos kur kas daugiau. Šių metų vasarį pasigirdo naujų žinių: antruoju bandymu „ASG“ akcijas pavyko išplatinti, tačiau už pasiūlytą mažesnę kainą. Spauda atkreipė dėmesį, kad „ASG“ iš pradžių savo akcijas pasiūlė įsigyti už 52 zlotus (už akciją), o tai 22,4 proc. mažiau, nei nustatyta didžiausia kaina, kuri sudarė 67 zlotus. Skelbiama, kad Lietuvos bendrovė investuotojams iš viso pardavė 1,4 mln. akcijų ir taip pritraukė 76 mln. zlotų. „Avia Solutions Group“ valdybos pirmininkas G. Žiemelis tikino,

kad paklausa buvo gerokai didesnė nei pasiūlytas akcijų skaičius.

Klubo „Pinigų srautas“ prezidentas dr. Audrius Dziukevičius teigiamai vertina šalies kaimynės kapitalo rinką – ji gerokai didesnė, joje yra daugiau kapitalo ir institucinių investuotojų, todėl Lenkijos rinka įdomi, joje kur kas didesnė tikimybė sėkmingai išplatinti akcijų emisiją. O Lietuvos rinka yra sekli, čia nedaug patrauklių įmonių ir jų laisva akcijų dalis (angl. *free float*) dažnai yra per maža.

Tačiau, kaip teigia dr. A. Dziukevičius, žvelgiant iš šalies, „ASG“ akcijų platinimui Lenkijos vertybinių popierių biržoje trūko skaidrumo – dėl to techniškai buvo pasiekti geri platinimo rodikliai, kaina šovė į viršų, tačiau ji nėra likvidi. „Tokia platinimo schema žavisi daugybę potencialių emitentų, tačiau „ASG“ pritaikyta akcijų platinimo schema nėra sėkmingas pavyzdys norint pritraukti kapitalo“, – tvirtina pašnekovas. ►

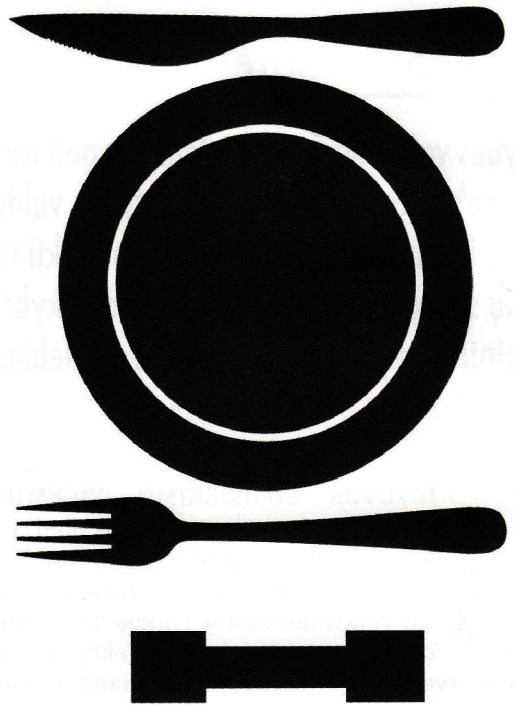
Nepaisydamas to, „Swedbank Markets“ tarnybos vadovas Tomas Andrejauskas interviu „Lietuvos žinioms“, vertindamas lietuviškų bendrovių galimybes Varšuvoje, nevengė šiek tiek skepticizmo. Jo nuomone, Lietuvos įmonės išmintingiausia būtų eiti į namų rinką, nes čia jos būtų labiau pastebėtos ir įvertintos. „Varšuvoje įsikūrę didieji investuotojai, todėl ji gali būti perspektyvi tik pačioms didžiausioms Lietuvos bendrovėms. Mažesnės ir vidutinės liktų nepastebėtos. Kam ieškoti laimės Lenkijoje, kai tam skirta namų rinką? Gal Vilniaus birža ir nėra tokia likvidi, tačiau pirminiai akcijų platinimai čia parodė, kad ir namų rinkoje galima surinkti reikšmingas pinigų sumas“, – tvirtina T. Andrejauskas.

AB „Finasta Corporate Finance“ direktorius Skirmantas Miliauskas naujas galimybes kaimynų rinkoje vadina vertingomis: Varšuvos vertybinių popierių birža yra viena didžiausių visame Rytų ir Vidurio Europos regione, ji išliko aktyvi ir finansų krizės sąlygomis – buvo sėkmingai vykdomi pirminiai vieši akcijų siūlymai, išlaikyta akcijų prekybos apyvarta. Vien per pastaruosius trejus metus Varšuvos biržoje debiutavo 253 bendrovės, kurių siūlomų įsigyti akcijų vertė daugiau nei keturis kartus viršijo visų kitų Rytų ir Vidurio Europos biržų pirminių viešų siūlymų pasiūlą. Anot S. Miliausko, Varšuvos birža patraukli dėl didelio likvidumo ir nemažų kapitalo srautų, kuriuos užtikrina ir šioje rinkoje aktyviai veikiantys didieji užsienio investiciniai fondai, ir Lenkijos investuotojai. Svarbus pranašumas yra ir jau minėti pensijų fondai, kurie nemažai lėšų investuoja į Lenkijos biržos sąrašuose esančias įmones, todėl padidėja Lenkijos vietos rinkoje cirkuliuojantys investicijų srautai.

„Normalu, kad didžiosios Lietuvos įmonės dairios naujų investavimo galimybių. Būtent todėl Lietuvos bendrovės ir jų akcininkams Lietuvoje svarstant galimybę dalį bendrovės akcijų pasiūlyti daugybei investuotojų ir vykdyti prekybą akcijomis viešojoje rinkoje Varšuvos birža tampa itin patrauklia alternatyva“, – įsitikinęs S. Miliauskas. Natūralu, kad Lietuvos įmonės svarstys galimybes atsirasti Varšuvos biržoje, tačiau hiperaktyvumo tikėtis vis dėlto neverta jau vien dėl to, kad Lietuva negali pasiūlyti dešimčių įmonių, kurios atitiktų Varšuvos biržos investuotojų lūkesčius. Tam reikėtų, kad įmonės apyvarta siektų bent jau 70 mln. litų, nauja akcijų emisija būtų skirta aiškiai suformuluotai ir pagrįstai plėtrai, o įmonės veikla ar jos plėtra būtų vykdoma platesniame Vidurio ir Rytų Europos regione. Pasak AB „Finasta Corporate Finance“ direktoriaus S. Miliausko, idealu, jei dalis pinigų būtų skirta veiklai Lenkijoje, ne vien Lietuvoje.

„Visi investuotojai mėgsta mastą, užmojus ir platesnę rinką. Šiuo metu AB „Finasta Corporate Finance“ yra Varšuvos vertybinių popierių biržos partnerė Lietuvoje, todėl jaučiame tam tikrą Lietuvos įmonių susidomėjimą šia finansavimo alternatyva. Nors potencialiems kandidatams reikia atlikti nemažai namų darbų, manau, kad artimiausiais metais šioje biržoje pamatysime bent kelias infrastruktūros, prekybos ir į eksportą orientuotas, santykinai didelę pridėtinę vertę kuriančias įmones“, – sako S. Miliauskas. ■

STEAK

STEAKHOUSE

HAZIENDA

MAIRONIO 13, VILNIUS
TEL. +370-5-2121389,

hazienda@mabre.lt
www.mabre.lt